

LUNDS
UNIVERSITET

Prestigehöjande lågprestigeord

En studie om svordomar och slang

Pontus Svensson

Handledare: Victoria Johansson

Kandidatuppsats i Allmän språkvetenskap

HT 2017

Språk och litteratur centrum, Lunds Universitet

Abstract

Ungdomsspråk har studerats sedan senare 1900-tal. Ulla-Britt Kotsinas (1984) och Lars Gunnar Andersson (1985) finns bland de forskare som beskriver vilka funktioner som ungdomsspråket har bland ungdomar, bland annat skriver de om hur slang och svordomar kan användas som grupptillhörighetsmarkörer. Slang, svordomar och ungdomsspråket generellt har en tendens att förändras och förnyas vilket gör det till ett område som hela tiden är relevant för ny forskning. Syftet med studien är att undersöka kännedom om svordomar och slang bland ungdomar på en gymnasieskola. Undersökningen som ligger till grund för studien består av en öppen enkät. 79 gymnasieelever (35 pojkar och 44 flickor) i årskurs två och tre medverkade i undersökningen och hade som uppgift att skriva ner alla synonymer, inom ett semantiskt fält, som de känner till. De semantiskafälten var *dum i huvudet*, *fan* och *bra*. Frågorna som studien ämnade att besvara var vilka synonymer som gymnasieeleverna kände till inom nämnda semantiska fält samt om dessa uttryck kunde kategoriseras enligt den modell som Andersson och Hirsch (1985) presenterar. Resultatet visade att informanterna hade kännedom om ett stort antal svordomar och slanguttryck. Många av dem tillhörde tabuområden som länge har varit laddade som till exempel religion, sexuellt umgänge och könsord, men resultatet visade även att det finns en benägenhet att hämta svordomars kraft ur nya tabuområden när andra försvagas, exempelvis etnisk bakgrund. Svordomar som är hämtade ur religionen och refererar till djävulen och helvetet har längre varit laddade, detsamma gäller ord för sexuellt umgänge och könsord. Idag verkar dessa områden delvis tappa sin laddning och orden används friare med många synonymer. Istället visar sig etnisk bakgrund vara ett av de starkt laddade tabubelagda områden som vi idag hämtar svordomars kraft ifrån. Uppsatsen argumenterar även för att uttryckens funktion i ungdomsspråket är att markera vilken social grupp man tillhör (Kotsinas, 1994). Vissa slanguttryck som noterades i undersökningen verkar inte existera någon annanstans än på den undersökta skolan. Detta visar att sociolekter som ungdomsspråk kan vara begränsade till små grupper som en skola eller skolklass.

Nyckelord: Sociolingvistik, ungdomsspråk, slang, svordomar, sociolekt

Acknowledgements

Jag vill börja med att rikta ett stort tack till min handledare Victoria Johansson som har varit en fantastisk vägvisare och bollplank genom hela arbetsprocessen. Alla inspirerande diskussioner och samtal har varit en förutsättning för studiens framgång. Jag vill även tacka eleverna som medverkade i undersökningen samt de lärare som lät mig utföra undersökningen på deras undervisningstillfällen.

Innehållsförteckning

1. Inledning	5
1.1 Syfte och frågeställning	7
1.2 Definitioner	7
2. Teoretisk bakgrund	8
2.1 Övergripande bakgrund	8
2.2 Ungdomsspråk	10
2.3 Svordomar och tabu	11
3. Metod	14
3.1 Metodval	14
3.2 Beskrivning av enkät	15
3.3 Informanter	16
3.4 Etiska aspekter	16
3.5 Tillvägagångssätt	17
3.6 Analysschema	17
4. Resultat	19
4.1 <i>Dum i huvudet</i>	19
4.1.1 Diskussion av delresultat	21
4.2 <i>Fan</i>	22
4.2.1 Diskussion av delresultat	24
4.3 <i>Bra</i>	25
4.3.1 Diskussion av delresultat	26
5. Diskussion	27
5.1 Diskussion av resultat	27
5.2 Metoddiskussion	29
6. Slutsats	30
6.1 Framtida forskning	31
Referenslista	32
Bilagor	34

1. Inledning

Mycket forskning om ungdomsspråk har gjorts, och det finns mycket forskning som visar varför ungdomsspråk finns och vilka funktioner det har. Ulla-Britt Kotsinas har (bland annat med sin bok "Ungdomsspråk", först utgiven 1994) bidragit med förståelse för varför ungdomar ibland kan tyckas prata ett helt eget språk. År 2003 gav hon även ut boken "En bok om slang, typ" som berättar om vilken funktion de till synes onödiga slangorden har, inte minst bland ungdomar. Men på senare år har det blivit allt svårare att finna nya studier som behandlar detta fält vilket är synd då varieteter som ungdomsspråk är ett flytande fenomen som ständigt undergår utveckling och förändring. Nya ord och slanguttryck har en tendens att leta sig in i ungdomsspråket vilket gör att ny forskning på området ständigt är relevant. Studien fokuserar på mångfalden slanguttryck och svordomar som idag finns bland gymnasieungdomar i Sverige och undersöker även vilka områden som uttrycken hämtas ur.

Lars Gunnar Andersson har med sitt arbete inom sociolingvistik och inte minst sin bok "Fult Språk" från 1985 varit en stor inspiration till denna uppsats. Idag finns boken i flera utgåvor, den senaste från 2004 används i det här arbetet. I boken redovisar Andersson bland annat en undersökning som gjordes med gymnasieelever i Trollhättan 1981¹. Undersökningen han gjorde födde idén om hur mitt arbete skulle se ut. Han bad elever i årskurs 2 skriva så många synonymer för *dum i huvudet* som de kunde komma på. Undersökningen visade att det fanns en uppsjö av kreativa varianter på angivet uttryck med flera exempel på slanguttryck. Andersson poängterar att resultatet i undersökningen inte är rikstäckande utan gäller endast för just de undersökta klasserna i Trollhättan och skriver att slanguttryck ofta är begränsade till små grupper. Däremot är det möjligt att se tendenser på var språkinfluenser kommer ifrån och från vilka ämnesområden vi hämtar slanguttryck ifrån. Eftersom ungdomsspråket även har som syfte att vara normbrytande hämtas ofta uttryck ifrån tabuområden, dvs. områden som inte är socialt accepterade (Andersson, 2004), och studier inom ungdomsspråket kan även visa vilka områden som anses tabu idag.

Ungdomsspråk innehåller, förutom slangord, ofta lånord av olika slag. Under de senaste åren har engelskan haft ett stort inflytande på det svenska språket. Det gäller dock inte bara

¹ Utifrån Anderssons bok är det oklart vilket år undersökningen genomfördes, eftersom han på sidan 173 anger 1982, och på sidan 174 anger 1981. Jag har valt att använda det årtal som står i direkt koppling till redovisningen av resultatet.

ungdomsspråket utan svenskan generellt (Språkrådet, 2018). Varje år publicerar språkrådet tillsammans med Språktidningen en lista på nya ord som under året har etablerats i svenskan. Det kan både handla om gamla ord som fått ny betydelse eller helt nya ord. Här syns många engelska ord som inte sällan fått en försvenskad stavning eller böjning (Språkrådet, 2017).

I boken "Slang: A Very Short Introduction" (2016) skriver Jonathon Green om slangspråkets ursprung. Han berättar att slang framförallt var ett sätt att kommunicera i den undre världen. Kriminella, interner i fängelser och drogmissbrukare var bland de grupper som använde slang som ett sätt att hålla utomstående borta (Green, 2016, s.60). Det skapar också en gemenskap och grupptillhörighet för dem som tillhör gruppen, och det kan skapa en trygghet i en värld där det kan vara svårt att passa in. Jan Einarsson (2009, s. 205) skriver att ungdomsspråket fungerar på liknande sätt. Ungdomsspråket är ett sätt för ungdomar att känna gemenskap och samtidigt ett sätt att ta avstånd från vuxna och vuxenvärlden.

Detta kan kopplas till Rosengårdssvenskan eller Rinkebysvenskan som också är varieteter som kan räknas till ungdomsspråk. Dessa språkvarieteter är kopplade till en stadsdel eller ort där en stor del av befolkningen är invandrare. Funktionen att erbjuda gemenskap och en känsla av samhörighet är densamma, att ge trygghet till dem som behöver trygghet i ett främmande land där ett främmande språk talas. Karakteristiskt för just dessa varieteter är att de ofta har många lånord från talarnas modersmål (Sundgren, 2013, s. 29). Idag är det inte ovanligt att ungdomar med svenska föräldrar, i alla fall delvis, också använder element från invandrarspråk som en del av deras egna ungdomsspråk (Dahl 2007, p. 156). Ungdomsspråk kan variera mycket mellan olika grupper. Sociolekter kallas språkliga varieteter som är bundna till en viss grupp. Det kan handla om stora sociala grupper som ungdomar generellt, men också om mindre grupper, som exempelvis en skolklass i Trollhättan (Andersson, 2004).

Sammantaget är ungdomsspråk och slang ett intressant och relevant forskningsfält. Det ger en inblick i hur ungdomar använder språket, vilka funktioner det har och vilka områden som influerar ungdomars språk. Det ger också möjlighet att visa hur språket förändras och skapa förståelse för bruket av ord inom områden som anses tabu i dagens språkbruk.

1.1 Syfte och frågeställning

Uppsatsens syfte är att undersöka gymnasieungdomars slang genom att samla in vilka slangord de känner till inom några semantiska fält, nämligen synonymer för ”dum i huvudet”, ”fan” och ”bra”.

De huvudsakliga frågeställningar som detta arbete kommer att utgå ifrån är:

- Vilka synonymer för *bra*, *fan* samt *dum i huvudet* känner gymnasieelever till?
- Hur kan svordomarna kategoriseras utifrån det kategoriseringsschema som används i Andersson & Hirsch (1985)?

1.2 Definitioner

I detta avsnitt ges en kort beskrivning av några viktiga termer som används i uppsatsen.

Varietet: En samlingsterm för alla typer av språk, från ett brett perspektiv till ett smalt perspektiv, dvs. dialekter, sociolekter, accenter osv. (Trudgill, 2003, s. 139-140).

Sociolekt: (”Social class dialect”). En social dialekt som är nära kopplad till talarnas sociala bakgrund till skillnad från till exempel dialekt där den geografiska bakgrunden är central (Trudgill, 2003, s. 122-123). Urskiljningen av sociolekter sker på liknande vis som när dialekter urskiljs. Men istället för att använda sig av geografiska kartor, används en social kartläggning av individer (Andersson, 2004).

Slang: Vardagligt och informellt talspråk. Historiskt sett är slang associerat med den undre världen, kriminella individer eller militären. Det användes som ett hemligt eller eget språk inom en viss grupp med låg prestige eller social status (Green, 2016). Idag är slangspråket bredare, och det händer att ord inom denna kategori stannar i språket under lång tid och får en allt mindre informell klang. Men det handlar också ofta om ord som endast är trendiga under en viss period och som är kopplade till en specifik åldersgrupp och sociolekt (Trudgill, 2003, s. 120-121).

Lågprestigeord: Ord som går emot språknormer och har låg social prestige i samhället. Ofta förknippas de med ord som inte används i formella sammanhang, exempelvis slang och svordomar (Einarsson, 2009, s. 52-53, 204-205).

2. Teoretisk bakgrund

2.1 Övergripande bakgrund

Sociolingvistik studerar språket ur ett socialt och kulturellt perspektiv. Språkliga varieteter studeras, och hur dessa i sin tur påverkas av sociala och kulturella faktorer? Detta fält inom lingvistik är relativt ungt och fick ett uppsving så sent som på 1900-talets andra hälft. Det är idag ett relevant forskningsområde eftersom språket är under ständig utveckling, till följd av förändringar i sociala och kulturella omständigheter. Chattar och sociala medier ger utrymme åt ett mer informellt skriftspråk, nyordslistor vittnar om språkinfluenser från andra språk och gamla ord blir åter aktuella med nya betydelser (Språkrådet, 2018). Detta är endast några få tendenser som Språkrådet skriver om, och som alla visar att sociolingvistisk forskning är relevant. Inom sociolingvistik finns framförallt två huvudspår, ett makroperspektiv och ett mikroperspektiv. Makroperspektivet innefattar samhället i stort och studerar hur språket används i samhället, vilka varieteter som finns och attityder gentemot dessa, hur språket bibehålls eller dör ut, etc. Mikroperspektivet går djupare och studerar språket på individnivå. Hur språket används beror på bland annat kön, ålder, etnicitet och klass (Einarsson, 2009, s. 15). Makro- och mikroperspektivet går hand i hand och påverkar varandra. Hur individen använder språket påverkas av det större perspektivet.

Michella Chamuns (2014) arbete vid Göteborgs Universitet undersökte språkbruket hos ungdomar på en högstadieskola. Iakttagelser och intervjuer gjordes med fyra lärare och tio elever mellan årskurs 7 och 9. Resultatet visade att ett stort antal slangord och lånord användes av eleverna. Uttrycken användes frekvent och de speglade vilken situation de befann sig i. Främst används ungdomsspråket utanför klassrummen, exempelvis på raster, då inte lärare är närvarande och det var tydligt att språkbruket varierade beroende på om de talade med vänner, folk de inte kände, vuxna eller jämgamla. Chamuns undersökning understryker att slang- och lånord idag är vanligt bland ungdomar och att användningen av dessa speglar den sociala kontexten och den aktuella situationen (Chamun, 2014).

Att lånord introduceras i svenskan är förstås inget nytt. Historiskt sett är det flera språk som har haft inflytande på svenskan. I samband med att kristendomen kom till Sverige på 1000-talet lånades ord från latinet och grekiskan, främst kopplade till religion. Senare blev framförallt tyskan och franskan de språk som bidrog med flest lånord. Men sedan 1900-talet är engelskan det främmande språk som har mest inflytande på svenskan. I nyordslistor syns flera engelska

ord som ofta försvenskas genom en mer svensk stavning eller böjning, exempelvis *mejl* eller *dejt*. En av de bidragande faktorerna, förutom invandring, till att svenskan har fått flera lånord är den tekniska utveckling som sker. Tillgång till internet med chattar, bloggar och andra sociala medier gör att i princip hela världen blir tillgänglig (Språkrådet, 2018).

Den senaste stora undersökning av ungdomars språkbruk ”Språk och språkbruk bland ungdomar i flerspråkiga storstadsmiljöer”, gjordes mellan 2002 – 2006 med Inger Lindberg som projektledare. Studien ägde rum i Stockholm, Göteborg och Malmö och hade som syfte att undersöka språkbruk hos ungdomar i flerspråkiga storstadsmiljöer. Här lades fokus på mångspråkiga varieteter och hur de skiljer sig åt i olika städer samt hur de skiljer sig åt jämfört med andra varieteter. Materialet som användes var en stor mängd insamlad data, framförallt ljudinspelningar, av gymnasieelever årskurs 2 från de olika städerna. Projektet bidrog till boken ”Young Urban Swedish – Variation and change i multilingual settings” (2011) och ämnar att ge en större inblick i flerspråkiga varieteter och ungdomsspråk i stort och ligga som grund till vidare forskning. Här fokuserades främst på flerspråkiga ungdomars sociolekter och inte direkt på slang och lånord. (Lindberg & Källström, 2011)

2.2 Ungdomsspråk

En aspekt i den sociolingvistiska forskningen är språkbrukarnas ålder. Här jämför man vuxnas språk med ungdomars och även vilken roll språket har i ungdomars sökande efter identitet. Viktigt att påpeka är att det som kallas för ungdomsspråk framförallt handlar om en egen samtalsstil. Strukturellt sett skiljer det sig inte avsevärt från standardspråket. Ungdomsspråket kan beskrivas som mer engagerad och känsloladdad stil än den mer distanserade och hänsynsfulla stilen som vuxna vanligtvis har. Precis som klädsmak, musiksmak och andra intressen är viktiga markörer för grupptillhörighet hos ungdomar fungerar språket delvis på samma vis. Men det handlar inte bara om status utan också om att få känna sig accepterad och välkommen. För ungdomar med invandrarbakgrund kan en gemensam varietet ge en känsla av tillhörighet i en främmande del av världen. Invandrarsvenska, som denna varietet ofta kallas, är också en del av ungdomsspråket men finns ofta i invandrantätare områden som till exempel Rinkeby eller Rosengård. Invandrarsvenskan präglas ofta av fler lånord från utländska språk och kan även skilja sig i prosodi och melodi. Samtidigt är det ofta så att de som använder sig av *multietniskt ungdomsspråk*, som det kallas, är väl kapabla till att tala korrekt och formell svenska om det är det som de önskar. Det är inte heller ovanligt att ungdomar med svenska föräldrar tar till sig delar av denna varietet som en del i deras egna språk (Sundgren, 2013, s. 27-30).

Ungdomsspråket finns på olika ställen och i olika grupper och kan se annorlunda ut. Men huvudfunktionen som ungdomsspråket har är densamma. Det hjälper ungdomar att hitta sin identitet och känna tillhörighet i en social grupp. På samma sätt som att en dialekt kan visa att någon kommer från ett specifikt område i Sverige, kan en sociolekt som ungdomsspråket vara en grupptillhörighetsmarkör. Det finns olika typer av markörer av detta slag. Det kan till exempel handla om unika uttal eller att vi specifika ord används (Kotsinas, 1994). Slang kopplas ofta till ungdomsspråket. Slanguttryck är sådana som ofta står utanför språkliga normer i samhället och som inte alltid accepteras eftersom det inte anses vara vårt språk. Ofta är det ungdomar själva som står ser till att nya slanguttryck introduceras som ett resultat av kreativa och expressiva ordlekar (Kotsinas, 2003, s. 7).

2.4 Svordomar och tabu

Studien ”A Project on Swearing” (Andersson & Hirsch, 1985) behandlar fenomenet svordomar. Frågan om vad svordomar faktiskt är för något kan vara svår att besvara och svaret kan skilja sig från person till person. Rapporten utgår från att tre krav ska uppfyllas för att ett ord ska få kallas för *svordom*. Det första är att ordet refererar till något som är tabu, något som människor inom en kultur generellt har en negativ inställning till. Det andra är att ordet ofta inte är ämnat att tolkas bokstavligen. Det tredje kravet är att ordet helt enkelt kan användas för att framhäva och visa starka känslor och attityder. Som vidare förklaring används det engelska ordet *shit* som exempel. Ordet är i grunden synonymt med *avföring* men har blivit ”befriat” från denna konkreta betydelse. Istället fungerar det nu som ett expressivt och känslofyllt kraftuttryck.

Just *kraftuttryck* är en term som kan användas synonymt med *svordomar* och hjälper oss att ta reda på var svordomar egentligen kommer ifrån. Detta förklarar Andersson i sitt senare verk ”Fult språk” (Andersson, 2004). I alla kulturer finns ord eller uttryck som anses tabu och som inte bör användas. Detta beror på att de på något sätt är starka och kraftfulla. Andersson talar om en laddning som tabubelagda ord för med sig och menar att de skapas och utvecklas genom en ond cirkel. Tabubelagda ord ska inte användas eftersom de är för kraftfulla. Samtidigt medför detta förbud att orden blir ännu mer laddade. För att undkomma dessa ord så använder vi så kallade *noa-ord*. Dessa är varianter eller eufemismer som inte anses vara tabubelagda på samma sätt. Ett gammalt exempel som Andersson beskriver är att rädslan för vargen var så påtaglig förr att ordet sällan användes. Istället sa man till exempel *gråben* eller *den gråe*. Idag syns samma strategi i flera sammanhang. ”Att gå på toaletten” kan heta *kasta vatten* eller *slå en drill*. När någon har dött heter det ofta *gått bort*. De tabubelagda ord som inte får användas och som ersätts av noa-ord blir ofta laddade. Detta gör att orden får en slagkraft vilket i sin tur gör dem lämpliga att användas som kraftuttryck eller svordomar (Andersson, 2004).

Även Eva Sundgren (2013) skriver om hur kraftuttryck tidigare kommer från religiösa tabun men senare har kommit att även beröra andra tabubelagda områden som sex, kroppsdelar och kroppsutsöndringar. Nya kraftuttryck letar sig in i ungdomsspråken eftersom det ofta är ungdomar som står för nyskapandet av sådana ord. Sundgren menar att de nya kraftuttryck som fått fäste i ungdomsspråket kan ha gynnats av att Sverige är ett sekulariserat samhälle och att religiösa tabuord inte har lika stor laddning idag. Därför stiger behovet av nya ord som kan ersätta dessa.

Frågan kvarstår dock om varför svordomar överhuvudtaget existerar trots att det anses tabu och som något man inte bör ägna sig åt. Andersson och Hirsch (1985) förklarar att svordomar faktiskt är en stor del av vårt språk och absolut är något som är värt att studera och inte negligera i lingvistisk forskning. Användandet av svordomar visar ofta på kreativitet, ofta bestående av någon form av ordlek. Detta betyder dock givetvis inte att all användning av svordomar är lustig utan bara att den kan vara det. Uppkomsten av dessa ord står ofta ungdomar för då språkliga dueller, seriösa som skämtsamma, med inslag av förolämpningar och ”dissar” förekommer titt som tätt. Vidare betonar författarna att studier av svordomar även kan ha ett antropologiskt värde. Svordomar har alltid på något sätt reflekterat vad som är tabu i samhället och genom att betrakta gamla ord kan vi få en inblick i vad som sågs ner på förr i tiden. Genom att på samma sätt studera nya svordomar kan vi få en inblick i nya trender om vad som anses vara tabu (Andersson & Hirsch, 1985).

Historiskt sett är det tydligt inom vilka områden som vi i Västeuropa hämtar våra mest tabubelagda uttryck. Lars Gunnar Andersson (2004) presenterar områdena i boken ”Fult språk”:

1. Könsord/sexuellt umgänge: hit hör alla ord som förknippas med könsorgan och sex, exempelvis *kuk*, *fitta* och *knulla*.
2. Religion, kyrka: hit hör alla klassiska svordomar som handlar om djävulen och helvetet, exempelvis *fan*, *jävlar* och *helvete*. Denna kategori har varit ledande inom flera kulturer när det gäller svordomar. I boken ”Swearing: A Cross-Cultural Linguistic Study” (2011) skriver Magnus Ljung om hur svenska svordomar traditionellt sett oftast har hämtats ur denna kategori. Detta ska vara ett resultat av en påtaglig rädsla för djävulen under 1500- och 1600-talet (Ljung, 2011, s. 57).
3. Kroppsliga avfallsprodukter: hit hör *piss* och *skit* osv. Kiss- och bajshumor är vanligt hos barn men hos vuxna är det inte lika populärt. Ofta försöker man hitta vagare ord för att exempelvis beskriva toalettbesök som *slå en sjua*, *slå en drill* eller *kasta vatten*. Att det finns så otroliga många sätt att uttrycka sig på vad gäller toalettbesök är ett tydligt bevis på att det är ett tabubelagt område menar Andersson (2004).
4. *Döden*, *dö* och *döda*: hit hör allt som har med döden att göra. Det skiljer sig dock enligt Andersson om personen som dött är en bekant eller inte. För främmande personer är användningen av *dö* och *död* ganska fri men är personen en närstående används gärna noa-ord som *lämna oss* eller *gå bort*. I vissa urkulturer så kan det till och med vara så att den avlidnes

namn anses tabubelagt under den närmsta tiden efter döden och får inte nämnas. Namnet får då en stark laddning precis som andra tabubelagda ord och när sedan detta lagt sig så kan ordet användas som kraftuttryck.

5. Fysiska och mentala handikapp: hit hör *idiot*, *cp-skadad*, *efterbliven* osv. Handikapp och sjukdom är ett känsligt ämne för många. Framförallt benämningar på mental sjukdom har en negativ klang och används ofta som slang för *dum i huvudet*.

6. Narkotikahantering och kriminalitet: Hit hör ord som behandlar kriminalitet och är tabubelagda just eftersom de handlar om olagligheter. Att ha en son som är *pundare* skryter man knappast om, menar Andersson (2004).

7. Prostitution: Den här kategorin liknar den senast nämnda i och med att även denna kategori innefattar olagligheter vilket generellt anses tabu i samhället. Från denna kategori har vi idag fått många kraftuttryck, till exempel *fnask*, *slyna* och kanske framförallt *hora* (Andersson, 2004).

I sin bok redovisar Andersson även en undersökning som gjordes med hjälp av tre gymnasieklasser i Trollhättan 1981. De ombads skriva ner alla synonymer för *dum i huvudet* som de kände till. 84 elever, varav 66 var flickor och 18 var pojkar, deltog i undersökningen och sammanlagt antecknades 250 olika varianter på efterfrågat uttryck. Resultatet visade att en majoritet av de nedskrivna synonymerna för *dum i huvudet* anspelade på intelligens, varav ett stort antal noa-ord med humoristiska inslag. En del av orden fanns med på näst intill varenda inlämnat papper, men man kunde också se att vissa ord var vanliga i en klass men inte i en annan. Detta visar på hur språkmönster eller sociolekter kan utvecklas i en så liten gemenskap som i ett klassrum (Andersson, 2004).

Andersson (2004) skriver även om att svordomar kan ha en viss prestige bland unga. Han menar att det ofta uppfattas som tufft att göra något som inte är tillåtet. Att unga använder ord som är tabubelagda och sin inte bör användas kan alltså vara högst medvetet och som ett sätt att visa att de vågar göra det. Han poängterar att detta inte förekommer på samma vis hos vuxna utan är signifikativt för lägre sociala grupper och kallar fenomenet för ”förtäckt prestige” (Andersson, 2004, 113-114). Jan Einarsson (2009) skriver att ett språks prestigevärde har att göra med omgivningens attityd gentemot det. Bland äldre har svenskan en hög status vilken inte är lika påtaglig hos yngre. Bland yngre är det istället vanligt att engelskan värderas högt vilket den inte gör i samma utsträckning bland äldre (Einarsson, 2009, s. 52-53). Att använda

språkbruk av låg prestige, som och inte hör till normen, som slang och svordomar, har alltså en viktig funktion och är en markör för det mer informella ungdomsspråket och är ett sätt för ungdomars försök att ta avstånd från andra grupper samt vuxenvärlden (Einarsson, 2009; Kotsinas, 1994).

Tillsammans med svordomar är det inte ovanligt att man använder förstärkningsord. Dessa är ord som ofta tappat sin egentliga betydelse men som istället används för att göra ett uttryck ännu starkare (SAOB, 2009). Ett ord som blir allt vanligare att använda som förstärkningsord är *sjukt* (Språkrådet, 2018) som tidigare var tabubelagt eftersom det refererade till någon typ av sjukdom eller handikapp men vars betydelse har förskjutits och blivit synonymt med *mycket* eller *väldigt*. En studie från 2009 som undersökte 25 nationella prov skrivna 1999 och 25 uppsatser skrivna 2009 av gymnasieelever i årskurs 2 syftade till att jämföra hur eleverna använde sig av förstärkningsord. Resultatet visade att förstärkningsord oftare förekom i uppsatserna som skrevs 2009. Behovet av att använda sig av denna typ av ord hade alltså ökat. De fann även att många av de förstärkningsord som användes 2009 inte förekom 1999 och vice versa (Elofsson & Utterberg, 2009).

3. Metod

3.1 Metodval

Som grund för mitt arbete har jag valt en kvalitativ studie i form av en enkät. Anledningen till valet är att det är ett bra sätt när målet är att ta reda på informanternas kunskap om någonting (Bertram, 2009). Enkäten var öppen, vilket betyder att inga specifika frågor är ställda utan informanten får möjlighet att själv formulera ett svar utifrån sig själv. Svårigheter med att formulera frågor som varken är svårtolkade eller ledande på något vis undviks också med en öppen enkät (Norrby & Nilsson, 2015). Ytterligare en anledning till att en enkät användes var att jag ansåg att denna metod var bäst lämpad för att få svar på mina forskningsfrågor som efterfrågar alla ord eleverna känner till inom ett semantiskt fält. Att ge informanterna så mycket frihet som möjligt i deras svar ansåg jag som fördelaktigt. En öppen enkät stämmer även bäst

överens med den som användes för att utvinna resultatet i Trollhättan 1981 (Andersson, 2004) som detta arbete delvis syftar till att göra en jämförelse med.

Andra relevanta metoder för studien är till exempel inspelning av spontana konversationer och intervjuer. Anledningar till att inspelningsmetoden valdes bort är att den inte är lika effektiv eftersom det inte finns någon garanti för att några slangord kommer att användas. Man kan därför omöjligt veta hur lång tid det kommer ta innan man får ihop ett tillräckligt stort material. Vetskapen om att man blir inspelad kommer också påverka elevernas agerande och ha en effekt på resultatet. Det som efterfrågas av informanterna, i denna enkätundersökning, att bland annat ange synonymer på svordomar, kan vara känsligt. Svordomar kan vara något man helst inte pratar högt om. Av denna anledning valdes även intervju som metod bort eftersom den hade krävt att informanterna talade öppet om ämnet (Norrby & Nilsson, 2015).

3.2 Beskrivning av enkäten

Enkäten bestod av fyra ihopäftade blad. På de tre första bladen stod inga frågor utan endast en titel. På blad 1 stod ”Del 1” som titel, på andra bladet stod det ”Del 2” och på det tredje bladet stod det ”Del 3”. Uppgiften som informanterna fick var att skriva ner så många synonymer och varianter de kände till inom tre semantiska fält, nämligen *dum i huvudet*, *fan* och *bra*. I del 1 var således det angivna uttrycket *dum i huvudet*, i del 2 var det *fan* och i del 3 var det *bra*. Sist i enkäten fanns ett blad med frågor om ålder och årskurs, samt om informanternas modersmål, deras föräldrars modersmål och om de frekvent kommer i kontakt med något annat språk. Anledningen till dessa frågor är att detta kan förklara varför vissa resultat i enkäten skiljer sig från andra, exempelvis om elever har skrivit ner många uttryck på ett visst språk.

Uttrycken *dum i huvudet*, *fan* och *bra* har valts på följande grunder: *dum i huvudet* är uttrycket som användes i undersökningen i Trollhättan 1981. För att kunna göra en jämförelse med denna finns även *dum i huvudet* med i denna undersökning. *Fan* valdes på grund av att det är en svordom som har sitt ursprung i religionen som Andersson och Hirsch (1985) menar är de vanligaste tabuområdena. Att ha ordet *bra* som sista del har valts eftersom det kan ses som en motsats till de andra två uttrycken. Att ha med ett sådant ord är intressant för att undersöka om tabubelagda ord har fått andra, kanske motsatta, betydelser när tabuladdningen har försvagats. Andersson (2004) skriver också att *bra* är ett uttryck som ofta får nya slangvarianter, inte minst

i ungdomsspråket. Det fyller alltså både funktionen att fungera som motsats till de andra två uttrycken för att undersöka hur tabu försvagas och förflyttas och även för att undersöka kännedom om slanguttryck hos ungdomarna.

3.3 Informanter

Medverkade gjorde 79 elever (35 pojkar, 44 flickor) från fyra gymnasieklasser, två i årskurs 2 (42 elever) och två i årskurs 3 (37 elever). Eleverna i årskurs 2 hade inte fyllt arton ännu vilket också gällde ett fåtal elever i årskurs 3 som fyllde år sent på året eftersom undersökningen utfördes i november 2017. Resterande i årskurs 3 var arton år fyllda. Informationen som samlades in i sista delen av enkäten, där informanterna fick svara på ett antal frågor om bland annat modersmål, användes när materialet bearbetades. Framförallt var informationen viktigt för att analysera utländska ord som noterades i undersökningen och ifall de överensstämde med vilka modersmål informanterna eller deras föräldrar talade.

3.4 Etiska aspekter

Eleverna som medverkade i undersökningen var i olika åldrar. De som gick årskurs 3 hade alla fyllt arton år men det hade inte alla som gick i årskurs 2. Det var därför viktigt att även inkludera en samtyckesblankett som eleverna fick fylla i innan de fick lämna salen. Här stod en kort sammanfattning av studien samt kontaktuppgifter till mig och till min handledare (se bilaga 2). Det betonades här att om man skulle ändra sig efteråt och inte längre önskade att vara delaktig i undersökningen var det fullt möjligt att få sin enkät borttagen genom att kontakta mig. Samtliga elever var över femton vilket betyder att de själva får besluta om sin medverkan i undersökningen, men samtyckesblanketten hade även som syfte att informera föräldrar om undersökningens syfte. Undersökningen var anonym. Informanterna skrev inte namn på något av bladen i enkäten utan fick varsin unik tresiffrig kod. Koden hade på förhand skrivits ut på första bladet i varje enkät och informanterna ombads skriva denna på resterande blad.

3.5 Tillvägagångssätt

Innan undersökningstillfället hade informanterna fått begränsad information om studien. De fick veta att undersökningen var frivillig och anonym och att låg som grund för ett examensarbete på Lunds Universitet. Jag ville inte att informanterna skulle få all information om vad undersökningen gick ut på i förväg eftersom de då skulle ha möjlighet att tänka ut ord och uttryck i förväg. För att informanterna inte heller skulle kunna avslöja för kompisar om vad de skulle göra ville jag helst utföra undersökningen med alla klasser på samma dag. Tyvärr fanns inte tillfälle för detta utan undersökningen fick delas upp på två dagar. Första dagen medverkade två av klasserna och på dag två de resterande två klasserna. För att alla undersökningstillfällen skulle se så likadana ut som möjligt och för att alla skulle få samma information, skrev jag ett manus (se bilaga 1). Jag förklarade undersökningen noggrant och påpekade tydligt att den var frivillig och att deltagandet var anonymt. Vid presentationen av uppgiften så gav jag ett par exempel på vad man skulle kunna skriva. Detta strider mot min önskan av att påverka resultatet så lite som möjligt. Men jag ansåg att detta var ett bra sätt att påpeka att allt var tillåtet och för få informanterna att känna sig bekväma med uppgiften.

Enkäten bestod av fyra ihophäftade blad. Jag ville att bladen skulle vara separata så att de skulle ha fullt fokus på varje enskild uppgift. På första bladet skulle informanterna skriva alla synonymer på *dum i huvudet* de kände till. Alla började samtidigt och fick fem minuter på sig att skriva ner så många uttryck de kunde komma på. När fem minuter hade passerat, eller att det blev uppenbart att alla hade skrivit klart, bad jag eleverna att riva av första bladet från häftet och lägga det på bordet. När alla blad hade samlats in och alla elever hade skrivit sina tresiffriga koder på blad nummer två, kunde nästa del av undersökningen starta. De skulle nu skriva alla synonymer på *fan* de kände till. Efter fem minuter ombads de riva av även detta blad från häftet och lägga på bordet. Samma procedur upprepades därefter för sista delen där de skulle skriva ner alla synonymer på ordet *bra* de kände till. I sista delen av enkäten fick de sedan svara på ett antal bakgrundsfrågor som ålder, årskurs samt vilket som var deras egna, och deras föräldrars modersmål.

3.6 Analysschema

I "A Project on Swearing" (1985) pekar Andersson och Hirsch på svagheter i redan gjorda försök till kategorisering av svordomar. De anser att tidigare förslag till kategorier (framförallt "The folk Taxonomy of swearing" som konstruerades med hjälp av Roget's International Thesaurus och Webster's New Dictionary of synonyms) är vaga och förvirrande, och de presenterar därför en ny modell som ska vara enklare att förstå. De fokuserar här på tre huvudled: *Content* (innebörd), *function* (funktion) och *context* (sammanhang). Eftersom att denna studie fokuserar på vilka svordomar som existerar idag och inte nödvändigtvis på vilka sätt de används kommer de noterade orden endast kategoriseras enligt det förstnämnda ledet, alltså *content*. Det är alltså detta analysschema som jag kommer att använda mig av för att dela in de ord som noterades i undersökningen. Kategorin *content* består av ett flertal områden där man ofta hämtar svordomar. För att tydliggöra skillnaden på dessa områden har Andersson och Hirsch (1985) även delat in kategorin *content* i *tabu*, *mittemellan* och *stigma*. *Tabu* behandlar sådant som inte bör talas om. Ord som är förbjudna på grund av dess innebörd som kan vara ohelig, opassande eller äcklig. *Stigma* innehåller främst ord som kännetecknar någonting som ses ned på eller som inte är socialt accepterat och som ger lägre status. Under kategorin *mittemellan* hamnar ord som varken passar in under *tabu* eller *stigma* eller som är vara svåra att kategorisera eftersom de kan skifta mellan de två. Analysschemat ser ut som följer:

TABELL 1. ANALYSSCHEMA FÖR KATEGORIN *CONTENT*, ENLIGT ANDERSSON OCH HIRSCH (1985, s. 54).

Tabu	Mittemellan	Stigma
Religion, excrement, sex, hygiene, natural elements, inorganic matter, organic matter, non-sexual body parts, heavenly bodies, man-made objects , disasters/calamities, legendary men and women, totems, death and birth	Sexual preference, diseases/handicaps, eating, habits, social-biological, background, animal likeness	Masculinity, honor/prestige, intelligence, ethnic background, occupational-social, status, legal status, courage, drug abuse

4. Resultat

I den undersökning som ligger till grund för denna uppsats ingick tre delmoment som alla gick ut på att informanterna skulle skriva ner alla synonymer de kände till för angivet uttryck. I del 1 var utgångsuttrycket *dum i huvudet*, i del 2, *fan*, och i del 3, *bra*. Här nedan följer en redovisning av alla synonymer som noterades i samtliga tre delar samt en kort diskussion av varje delresultat.

4.1 *Dum i huvudet*

Totalt noterades 106 synonymer för *dum i huvudet*. I tabell två redovisas samtliga uttryck sorterade under respektive kategori (*tabu*, *mittemellan* och *stigma*). För en fullständig kategorisering av uttrycken i alfabetisk ordning hänvisas till bilaga 3. Majoriteten av orden går under kategorin *stigma* och de flesta anspelar på intelligens på ett eller annat sätt, t.ex. *korkad*, *pantad* och *dum*. Under *stigma* är merparten av uttrycken svenska med några undantag som även de oftast anspelar på intelligens, exempelvis *lost* och *stupid*. Här noteras även *sär* vars närmsta synonym är *säregen*.

Ett relativt stort antal noa-ord och eufemismer noterades även. Här hittar vi bland annat *bakom flötet*, *inte vassaste kniven i lådan*, *inte alla indianer i kanoten* och *inte alla hästar hemma*, samt *IQ-befriad*, *IQ-fiskmå*s och *IQ-badboll*. Under *Mittemellan* syns, förutom ord som har med sen utveckling att göra som *retarderad*, *efterbliven* och engelskans *retard/retarded*, några diagnoser som *autism*, *dyslexi* samt det bredare *någon diagnos*. I kategorin *tabu* finns inte speciellt många exempel. De få som finns innehåller oftast ett könsord eller ord för avföring, både på svenska och på engelska, exempelvis *bajshuvud*, *kukhuvud* och *punghuvud* samt *full of shit*, *dickhead*, *fuckhead*.

TABELL 2 SAMTLIGA SYNONYMER SOM NOTERADES FÖR *DUM I HUVUDET*, KATEGORISERADE ENLIGT ANDERSSON OCH HIRSCH (1985).

Tabu	Mittemellan	Stigma
<p>Full of shit, bashed in the head, bajshuvud, fitta, kukhuvud, fucked, dickhead, fuckhead, fuckface, dipshit, sprucken kondom, punghuvud, asshole</p>	<p>Sjuk i huvudet, efterbliven, störd, CP, galen, retarderad, retarded, sjuk, ålarens, ålahue (ålhuvud), brain dead, bög, autism, dyslexi, invalid, miffo, aphjärna, någon diagnos, mongo, mongolid</p>	<p>Korkad, pantad, idiot, dum, tappad, tappad som barn, knäckt, knäpp, knäppkalle, knäppgök, korkskalle, borta, efter, efterbliven. Stupid, bakom flötet, inte alla hästar hemma, inte skarpaste kniven i lådan, inte alla indianer i kanoten, inget mellan öronen, lost, osmart, dumbass, inte alla höns hemma, knas, inte vassaste kniven i lådan, sprängd, kålhuvud, vilse, trög, pajas, IQ-befriad, IQ-fiskmås, IQ-badboll, pack, blåst, körd, noob, beng, pucko, puckad, brain dead, full of shit, bashed in the head, bajshuvud, moron, fel i huvudet, imbecill, träskalle, hål i skallen, bumbom, dickhead, pantskalle, fucktard, tjockhuvud, spån huvud, ärthjärna, pundare, väck, blond, nät, fuckhead, dumstrut, kocko, fubbick, ålahue (ålhuvud), ägghuvud, sned, från vetten,</p>

		skruv lös, knasboll, dumskalle, rötägg, sär
--	--	--

4.1.1 Diskussion av delresultat

De flesta av orden går under kategorin *stigma* då de allt som oftast syftar på låg intelligens på olika sätt dvs. *pantad, korkad, dum* osv. Att ordet *sär* även sattes under *stigma* är för att säregna personer, eller personer som går utanför den sociala normen, ofta inte har hög social *status*. Däribland återfinns även ett antal gamla noa-ord som *inte vassaste kniven i lådan* och *inte alla hästar hemma* etc. Många av dessa fanns även med i resultatet från Trollhättan 1981 (Andersson, 2004), vilket kan betyda att det ännu kan vara fördelaktigt att ibland att inte säga rakt ut vad man menar på grund av att det man refererar till anses tabu eller är stigmatiserat (Andersson, 2004). Uttryck som hamnar under *tabu* är förstas sådana som innehåller tabuord på något sätt. Oftast handlar det om könsord men också avföring. Men nästan alla dessa uttryck står även under *stigma* eftersom de troligtvis även anspelar på intelligens, dvs. *bajshuvud, kukhuvud* och *punghuvud* samt *full of shit, dickhead, fuckhead*.

I kategorin *mittemellan* återfinns inte lika många ord men likväl några som visar på en tydlig trend. Att likställa *dum i huvudet* med någon form av mentalt eller fysiskt handikapp är något som kan göras på olika sätt. I Trollhättan noterades ord som *cp, störd, efterbliven, psykiskt störd, mongo, förståndshandikappad* och *missbildad*. Många av dessa noterades även i resultatet av denna undersökning men vi ser fler exempel på de engelska motsvarigheterna som *retard/retarded*. Ordet *miffo* som är slang för *missfoster* noterades även i resultatet. Bland de ord som tillkommit i denna kategori och som inte finns med i undersökningen i Trollhättan 1981 (Andersson, 2004) noteras *autism* och *dyslexi*.

Det engelska inflytandet är tydligt här med många bidrag under alla kategorier vilket bekräftar det som Språkrådet (2018) rapporterar, nämligen att engelskan är det språk varifrån vi idag lånar flest ord. Koppling kan även dras till Einarsson (2009) som skriver att ungdomar generellt verkar värdera engelskan högt. Under *tabu* är de flesta av uttrycken engelska och även under *stigma* finns en hel del, inte sällan är det en direkt översättning av svenska ord, exempelvis *vilse/borta – lost* och *retarderad – retarded*. Ett ord som var svårt att kategorisera var bland

annat *rötägg* som är synonymt med *odåga*, *kräk* eller *usling*. Men detta skulle kunna gå under *status* och ordet finns därför under *stigma*. Det var även klurigt att få in *noob* under någon av kategorierna. *Noob* härstammar från *newb* eller *newbie* som betyder ”nybörjare”. Det kan argumenteras för att en nybörjare kan ha lägre status, dessutom lägre status på en arbetsplats (*occupational-social*). *Rötägg* står således under *stigma*.

4.2 *Fan*

Totalt noterades 120 synonymer för *fan*. I tabell 4 redovisas samtliga ord indelade i respektive kategori. För en fullständig kategorisering av uttrycken i alfabetisk ordning hänvisas till bilaga 4. En stor majoritet av uttrycken går under kategorin *tabu*. Vi ser gamla svordomar som anspelar på djävulen och helvetet som *jävlar*, *helvete* och *satan*. Många informanter påpekade att *jävlar* även är ett populärt förstärkningsord genom att antingen vid sidan av skriva att *jävla* kan sättas framför de flesta ord eller att faktiskt skriva ut *jävla* framför andra ord.

Engelska svordomar inom samma område är *hell*, *damn* och *god damn it*. Vi ser också ett stort antal könsord som *penis* och *snopp*, dock är de allra flesta slangversioner som till exempel *fitta*, *kuk*, *pitt* och *fiffi* och engelskans *dick* och *balls*. Vi hittar även uttryck inom området *sex* som exempelvis *fuck* och *motherfucker*. Även *fuck* var populärt att använda som förstärkningsord, då i formen *fucking*.

Under *mittemellan* hittar vi endast fyra uttryck varav två är djur (*apa* och *gris*). De resterande två orden är *CP* och *fikus* som är ett slangord för homosexuell. Kategorin *stigma* bidrog inte heller med många ord. De som noterades här var *hora*, *slyna*, *puta* (*hora*, *spanska*), *kurwa* (*hora*, *polska*), *horunge* och engelskans *son of a bitch*. Alla dessa uttryck syftar på prostitution och borde således hamna under *occupation*, alltså *stigma*. Här fanns också två ord inom området *ethnic background*, nämligen *neger* och *negerslav*.

Andra utländska uttryck som noterades är *merde* (*skit*, *franska*), *scheisse* (*skit*, *tyska*), *vaffanculo* (*dra åt helvete*, *italienska*), *drittsekk* (*skitstövel*, *norska*), *joder* (*skit*, *spanska*), *perkele* (*jävlar*, *finska*) och *ja pierdolę* (*fan*, *polska*) som alla går in under *tabu*. Här noterades även två uttryck som inte kunde kategoriseras då deras betydelse är okänd. Det första av de två var *nitan* samt *nit det* som verkar vara en variant på det förstnämnda.

TABELL 3 SAMTLIGA SYNONYMER SOM NOTERADES FÖR FAN, KATEGORISERADE ENLIGT ANDERSSON OCH HIRSCH (1985).

Tabu	Mittemellan	Stigma
kuk, fitta, helvete, skit, fuck, satan, what the fuck, scheisse (skit), damn, sablar, balle, bajs, dick, vaffanculo (dra åt helvete), piss, rövhål, as, ass, shit, fiffi, snorre, jävlar, for fuck sake, wat the hell, röv, penis, merde (skit), jäklar, God damn it, för fan, motherfucker, kukhuvud, satiken, rövball, hell, pitt, rövskalle, fuck off, mög, mögel, pung, fyfan, jädrans, fittunge, omg, herregud, crap, what the fuck, drittsekk (skitstövel), fanta fassen, fuck me, joder (fan), sug mig, bajskorv, anus, fördömt, ollon, banne mig, för böveln, balls, fanskap, djävulen, perkele (djavulen), helskotta, fittkuk, snopp, dase, vagina, gump, herre jävlar, fy farao, ja pierdolę (fan)	CP, apa, gris, fikus.	hora, negerslav, neger, wack, puta, horunge, slyna, son of a bitch, sug mig, bitch, sär, kurwa (hora), kefft

4.2.1 Diskussion av delresultat

I denna del av undersökningen noterades de allra flesta orden i kategorin *tabu*. De områden som allra flest ord gick under var *sexuellt umgänge*, *religion* och *kroppsligt avfall* som även bidrog med många slanguttryck. Detta stämmer överens med de områden som Andersson (2004) anser är de mest populära att hämta svordomar ifrån. Vi ser dock en förändring jämfört med vad Ljung (2011) skriver angående svenska svordomar. Han menar att svenska svordomar traditionellt sett i princip endast består av ord som behandlar helvetet och djävulen. Vi ser här tydligt att en majoritet av orden inte härstammar från det området.

Svenska ord för sex fanns det inte många av. Däremot fanns ordet *fuck* allra högsta grad med, också i olika variationer. Dock kan det argumenteras för att ordet *fuck* inte längre har den faktiska betydelsen *knulla* utan ses som en allmän svordom likt *fan*. Uttryck inom kategorin *mittemellan* var inte lika närvarande här, vi ser dock att *CP* och *sär* används som synonymer för *fan* och inte bara som skällsord. Under stigma visar sig ett antal synonymer till prostituerad. Vi ser framförallt *hora* men också *slyna* och spanskans *puta*. Vi har även *horunge* samt den engelska versionen *son of a bitch*. Generellt så är det engelska inflytandet påtagligt även i denna del med sina åtskilliga bidrag vilket återigen styrker både det som Einarsson (2009) och Språkrådet (2018) skriver. Flera av informanterna skrev att ord som *jävlar* och *fuck* även kan användas som förstärkningsord. Dessa kan sättas framför i princip alla andra ord för att bilda ännu starkare uttryck som till exempel *jävla helvete* eller *fucking hell*.

Ett område som Andersson (2004) inte nämner när han redogör för de tabuområden som vi oftast hämtar våra svordomar ifrån är etnisk bakgrund. Både *neger* och *negerstav* noteras här, det vill säga uttryck som idag är mycket tabubelagda. Etnisk bakgrund är ett område som ofta innehåller noa-ord. *Utlänning* är till exempel ett laddat ord och man säger oftast *invandrare* i officiella sammanhang (Andersson, 2004). Av samma anledning används inte *neger* som är ett mycket laddat ord och lätt kopplas till rasism. Sundgren (2013) menar att behovet för nya kraftuttryck stiger när gamla tabun försvagas. I ett sekulariserat Sverige ses inte ord som förknippas med helvetet och djävulen som speciellt tabubelagda längre. Ungdomar, som ofta står för nyskapande av kraftuttryck hittar då andra tabubelagda områden att hämta ord ifrån (Sundgren, 2013).

Elofsson och Utterberg (2009) undersökte användning av förstärkningsord bland ungdomar i nationella prov från 1999 och 2009. Resultatet visade dels att ungdomarna använde fler

förstärkningsord år 2009 jämfört med 1999 och dels att nya förstärkningsord, som inte noterades 1999, fanns med 2009. Detta kan kopplas till orden *jävlar och fucking* som många informanter påpekade är populära förstärkningsord som kan användas tillsammans med de flesta andra svordomar.

Jag finner ingen information eller etymologi om uttrycken *nitan* och *nit det*. Jag vill då återkoppla till Andersson (2004) som skriver att sociolekter som ungdomsspråk kan vara mycket lokala och talarna som ingår i den sociala gruppen kan vara få. Det kan alltså vara så att *nitan* och *nit det* endast är bekant för de som medverkade i undersökningen, eller till och med en ännu mindre umgängeskrets.

4.3 Bra

I undersökningens sista del noterades totalt 107 synonymer för *bra*. I tabell 4 redovisas de uttryck som kunde kategoriseras indelade under respektive kategori. För en fullständig kategorisering av samtliga ord i alfabetisk ordning hänvisas till bilaga 5. Få ord kunde kategoriseras enligt analys-schemat som Andersson och Hirsch (1985) presenterar. Under *tabu* noteras endast ett ord, nämligen *fire* som går under *natural elements*. Under *mittemellan* har *sjukt och galet* noterats eftersom de historiskt sett ingår i området *handicaps/diseases*. Under *stigma* hittar vi endast ordet *grymt* vars egentliga betydelse är synonym med elakhet och obarmhärtighet och bör därför gå under *honor/prestige* och möjligen *status*.

TABELL 4 SAMTLIGA SYNONYMER SOM NOTERADES FÖR *BRA*, KATEGORISERADE ENLIGT ANDERSSON OCH HIRSCH (1985).

Tabu	Mittemellan	Stigma
Fire	Sjukt, galet	Grym

De resterande orden som noterades i del 3 (*Bra*) går inte att sätta in under någon av kategorierna eftersom att *bra* är ett positivt ord och således även dess synonymer. I detta arbete analyseras uttryck som passar in i analys-schemat som Andersson och Hirsch (1985) presenterar. Således

kommer ingen kategorisering att göras av resterande uttryck. Likväl bör det nämnas att ett flertal uttryck berör området *honor/prestige* under *stigma* fast med motsatt betydelse som till exempel *nice/najs*, *magnifikt*, *magiskt*, *stabil*, *fenomenalt*, *extraordinärt* och engelskans *excellent*, *awesome*, *flawless* och *incredible*. Här noterades även flera slangord: *fly*, *sweet*, *clean*, *gucci* och *legit* samt ett antal andra utländska ord som *muy bien* (*mycket bra*, *spanska*), *jawohl* (*javisst*, *tyska*), *sehr gut* (*mycket bra*, *tyska*) och *tamam* (*perfekt/okej*, *arabiska*).

4.3.1 Diskussion av delresultat

Eftersom att *bra* är ett positivt ord var det väntat att många av de synonymer som noterades i undersökningen inte kunde kategoriseras enligt Andersson och Hirsch (1985). Däremot kan andra språkliga tendenser skönjas. Under *tabu* står *fire* (*eld*) som går under *natural elements*. Under *mittemellan* finns exempel som *sjukt* och *galet* som går under *diseases/ handicaps* men som idag kan användas som kraftuttryck eller förstärkningsord. Ett annat ord som genomgått liknande utveckling är *grymt*, under *stigma*, som idag också kan användas som ett kraftuttryck eller förstärkningsord. Att *sjukt* blivit ett populärt förstärkningsord har vi sett i rapporter från Språkrådet (2018). Att även *galet* och *grymt* noterades kanske inte heller kommer som en chock eftersom även detta kan knytas till Elofsson och Utterberg (2009) vars studie visade att nya förstärkningsord hade skapats samt att de användes flitigare 2009 jämfört med 1999.

Resten av orden under som också är under *stigma* är ord som har att göra med *honor*, *prestige* och i någon mån även *status* men som inte är svordomar. Däremot noterades ett stort antal slanguttryck, många av dem på engelska, vilket ytterligare stärker påståendet om att svenskan lånar många ord från engelskan (Språkrådet, 2018).

Ett av de ord som inte hörde hemma under någon av kategorierna men som noterades i del 3 (*Bra*) är *liran*. Information om ordet eller dess etymologi går inte att finna någonstans. Anledningen till att det omnämns här är för att återigen anknyta till Andersson (2004) som menar att slanguttryck kan vara väldigt lokala och endast används av personer i en social grupp. *Liran* kan vara ett uttryck som endast är bekant för talarna av en sociolekt på skolan. Det kan vara en gemensam varietet för alla på skolan, en av klasserna eller endast en mindre umgängeskrets

5. Diskussion

5.1 Diskussion av resultat

Svordomar och slang hos ungdomar verkar vara nära kopplade till gruppidentitet. Både svordomar och slang är språkliga uttryck med lägre prestige i samhället och går ofta utanför språkliga normer. De används som ett sätt att visa vilken social grupp man tillhör. Dels kan specifika slanguttryck visa att man ingår i en sluten umgängeskrets men också att man är en del av ungdomsspråket generellt (Kotsinas, 1984; Andersson, 2004). Svordomar går också utanför normen och innehåller ofta ord hämtade ur tabubelagda områden vilket är ett medvetet val av de som använder sig av dem. Svordomarnas syfte är att just stå utanför normen och vara rebelliska. Att använda svordomar ger en så kallad förtäckt prestige (Andersson, 2004) vilket betyder att dessa lågprestigeord blir prestigefyllda i den sociala gruppen. De fungerar därför som ett bra verktyg för ungdomar som vill ta avstånd från såväl vuxenvärlden, och dess språknormer, som andra sociala grupper (Einarsson, 2009 s. 204; Kotsinas, 1994). Ungdomar, som ofta engagerar sig i ordväxlingar som präglas av kreativ ordlek, står ofta för nyskapandet av slang och svordomar (Sundgren, 2013).

För att återgå till undersökningen från Trollhättan 1981 (Andersson, 2004) kan vi tydligt se både likheter och skillnader mellan vilka uttryck som är relevanta och varifrån de hämtas. Många av synonymerna för *dum i huvudet* som noterades i Trollhättan fanns med även i denna undersökning och majoriteten av uttrycken gick under *stigma* då de oftast anspelade på intelligens. I resultatet från Trollhättan noterades även ett stort antal noa-ord. Många av dessa känner ungdomar, i alla fall de som medverkade i min undersökning, till även idag. Några av dem såg ut på precis samma sätt, exempelvis *inte alla hästar hemma* och *inte vassaste kniven i lådan*, medan andra hade ändrats något. Till exempel noterades *IQ-fiskpinne* i Trollhättan men inte i resultatet från min undersökning där istället *IQ-fiskmå*s fanns med. *Saknar IQ* blev istället IQ-befriad osv. Eftersom ungdomar uppskattar kreativ ordlek av detta slag (Andersson & Hirsch, 1985) kan ha lett till att de gamla noa-orden fortfarande lever kvar och även lett till ett nyskapande av dem.

De tabuområden som svordomar traditionellt sett hämtas ifrån verkar fortfarande vara populära idag. Svordomar som hämtas från religion är fortfarande relevanta men här handlade det främst om de klassiska, *jävlar* och *helvete*. En viktig funktion som framförallt *jävlar* har idag är i form av ett förstärkningsord. Detta bekräftar Språkrådets rapport (2018) om utvecklingen av

förstärkningsord samt Elofssons och Utterbergs (2009) studie som visar på en ökad användning av förstärkningsord. Förutom religion visade resultatet att många svordomar hämtas ur området sexuellt umgänge/könsord. Det kan ha att göra med det faktum att ungdomar ofta söker efter nya tabuområden att hämta svordomar ifrån när gamla tabun försvagas. Ett sekulariserat samhälle som Sverige medför en försvagning av tabu inom religiösa ord vilket gör att svordomar får hämtas ur andra områden (Sundgren 2013). Ord för sexuellt umgänge och könsord har länge varit tabubelagda och är än idag (Andersson, 2004). Orden behöver ha en laddning för att kunna användas som kraftuttryck och svordomar för att kunna gå utmana språknormer i samhället, vilket är den huvudsakliga vitsen med slang och svordomar i ungdomsspråket (Kotsinas, 1994).

Ett område som Andersson (2004) inte nämner som ett av de vanligaste tabuområdena som vi hämtar svordomar ifrån är etnisk bakgrund. I resultatet noterades både *neger* och *negerslav*, ord som är mycket tabubelagda och anses rasistiska av de flesta. Möjligen är även uttrycken för sexuellt umgänge och könsord på väg att bli mindre laddade och man börjar leta efterord inom området etnisk bakgrund. Eftersom endast två uttryck noterades från detta område är det svårt att kalla det för en tydlig trend. Det är dock värt att nämna eftersom det understryker faktumet att ungdomsspråket är under ständig utveckling (Kotsinas, 1994).

Ett stort antal utländska ord noterades i resultatet av min undersökning. Engelska lånord hade fått ett stort utrymme i alla delar av undersökningen, under alla kategorier. I undersökningen från Trollhättan 1981 (Andersson, 2004) noterades inte ett enda engelskt uttryck för *dum i huvudet*. Det framgår inte om informanterna har fått instruktioner om att endast skriva svenska synonymer vilket självklart skulle kunna vara fallet. Men mångfalden engelska uttryck i dagens undersökning är fortfarande värt att notera. Det styrker inte bara Språkrådets (2018) rapport om ett ökat engelsk inflytande med fler engelska lånord men också Einarssons (2009) argument om att engelskan generellt har en hög prestige bland ungdomar (Einarsson, 2009, s. 52-53). Av de engelska uttryck som noterades var flera direkta översättningar av svenska ord som också noterades i undersökningen, som till exempel *retarderad* – *retard/retarded* och *vilse/borta* – *lost*. Men vad som är intressant att notera är de engelska uttryck som saknar svensk översättning i resultatet. Här hittar vi till exempel *fuck* och *motherfucker*. En direkt översättning av dessa skulle vara *knulla* och *mammaknullare*. Möjligtvis är det så att de svenska orden här fortfarande anses tabubelagda och inte kan användas fritt men att använda de engelska orden ger en distans till uttryckens faktiska betydelse.

Noterade uttryck som inte var engelska verkade knyta an till informantens eget eller föräldrarnas modersmål. Utöver det noterades ett fåtal spanska, franska och tyska uttryck. Dock var detta ingen generell trend utan har troligen att göra med att de är uttryck från språk som undervisas på skolan.

5.2 Metoddiskussion

Metoden, öppen enkät, valdes i syfte att samla in slangord och andra uttryck som ungdomar på en gymnasieskola känner till. Metoden ledde till ett intressant resultat som kan användas som utgångspunkt för vidare studier. Att jag personligen delade ut enkäten och närvarade vid undersökningstillfällena gjorde att jag kunde kontrollera att endast ungdomar i rätt ålder och på en viss gymnasieskola deltog i undersökningen. Att använda öppna frågor hade också fördelar. Det är ett bra sätt att samla in nytt material som är genuint och opåverkat. Att använda sig av en förbestämd lista av uttryck och låta informanterna kryssa för vilka de känner till hade ökat reliabiliteten och jag hade kunnat undersöka vilka av uttrycken som är vanligast. Däremot hade jag behövt motivera varför uttrycken valts vilket hade varit svårt. Jag hade dessutom kunnat missa många uttryck som är nya och som inte jag känner till.

Att kategorisera uttrycken enligt Andersson och Hirsch (1994) fungerade bra eftersom de flesta av uttrycken fortfarande gick under de områden som presenteras i deras studie. Dock kan en uppdatering av denna vara relevant eftersom att språket förändras och tabuområden ändras. Vissa av tabuområdena är idag inte lika laddade och skulle kanske falla bort i en uppdaterad version. Samtidigt som andra områden möjligtvis hade tillkommit.

Resultatet som jag har fått fram är inte rikstäckande utan gäller för just de informanterna som deltog i undersökningen. Men arbetet ger en inblick i ungdomars användning av svordomar och slang idag och kan användas som en grund för nya studier med andra metoder. Exempelvis kan en webenkät användas för att vända sig till en större grupp och då även använda sig av en förbestämd lista av uttryck.

En nackdel med metoden som jag använt är att man inte får fram vilka svordomar och slanguttryck som ungdomarna faktiskt använder, utan endast vilka de känner till. För att få en uppfattning om hur svordomar och slang faktiskt används i ungdomars spontantal hade ljudinspelningar som sedan transkriberas varit en intressant metod. Metoden är dock betydligt

mer tidskrävande och kan inte garantera att varken svordomar eller slang att representeras på inspelningen. Man hade även kunnat undersöka ungdomars informella skriftspråk i till exempel chattar och sms osv. Skriftspråket och talspråket blir alltmer lika och det skulle vara intressant att undersöka om samma slanguttryck används såväl i tal som skrift.

6. Slutsats

Studien visar att ungdomar känner till ett stort antal svordomar och slanguttryck. Flera av de svordomar som noterades i undersökningen har använts under lång tid och är hämtade ur traditionella tabuområden. Dock ser vi att ungdomar även hämtar svordomar från andra tabuområden. Området som bidrog med flest svordomar och synonymer på dessa var sexuellt umgänge och könsord. Här har alltså skett en stor förändring. Förr bestod svenska svordomar i princip bara av ord som refererade till djävulen och helvetet vilket inte överensstämmer med resultatet i undersökningen. Detta tyder på att gränserna för vad som anses tabu förflyttas. När detta sker behöver svordomar, som är till för att vara normbrytande och ha en sensationseffekt, hämtas från andra områden som fortfarande är laddade.

Engelska uttryck har ett stort utrymme och hämtats ur i princip alla tabuområden. Vi ser dock att majoriteten av de engelska uttrycken hamnar på under samma kategorier som de svenska och var ibland direkta översättningar. Det är tydligt att engelskan är ett språk som fortsätter att växa i Sverige och vi hämtar många lånord härifrån. Att använda engelska tabuord kan vara ett sätt att distansera sig från uttryckets verkliga betydelse vilket gör att ordets laddning delvis försvagas och därför kan användas friare.

Ett stort antal slanguttryck förekom i all tre delmoment (*dum i huvudet*, *fan* och *bra*) i undersökningen. Det visar vilken vikt slanguttrycken har i ungdomsspråket. De verkar fortfarande vara ett sätt för ungdomar att ta avstånd från språkliga normer och markera vilken social grupp man tillhör. Ett fåtal slanguttryck noterades som inte kunde kategoriseras på grund av att ingen information kunde hittas om uttryckens ursprung. De visar att slang kan förekomma i små sociala grupper som har egna sociolekter.

Svordomar hämtas från alla områden som traditionellt sett anses tabu, men när dessa områden förlorar sin laddning så hämtar man uttryck från andra områden som fortfarande är känsliga. Slanguttrycken finns överallt, både för svordomar och för andra ord, som till exempel *bra*.

Detta tyder på att det ligger någonting mer i användningen av svordomar och slang som gör att utvecklingen och förändringen av dessa är konsekvent. Det ligger en förtäckt prestige i användningen av ord som har en, generellt sett, låg språklig prestige och som hela tiden utmanar normen. Att ungdomsspråket hela tiden förnyas råder det inga tvivel om och inte minst när det kommer till dessa prestigehöjande lågprestigeord.

6.1 Framtida forskning

Denna studie ger en inblick i vilka svordomar och slanguttryck som ungdomar känner till och varifrån de hämtas. Det är dock en begränsad studie som endast behandlar eleverna på en gymnasieskola. För att större mönster ska kunna visa sig och för att mer generella slutsatser ska kunna dras behövs en större studie. Att använda sig av samma metod som i detta arbete på andra skolor, i andra områden och med informanter i andra åldrar skulle ge en mycket tydligare helhetsbild. Att exempelvis utföra denna undersökning på en skola i Rinkeby skulle troligen ge ett annorlunda resultat. Den skulle kunna visa på hur språket man talar påverkas av språk som talas i ens omgivning. Man skulle även kunna använda samma metod på vuxna för att se hur långt upp i generationer som svordomar och slang sträcker sig.

En fråga som jag skulle vilja få svar på, och som diskuterades innan forskningsfrågan till detta arbete hade fastställts, är vilka svordomar som är vanligast. Denna studie visar delvis vilka tabuområden som är vanliga och som bidrar med många slanguttryck. Men en vidare undersökning skulle kunna ta reda på exakt hur många gånger orden förekommer för att fastställa vilka som faktiskt är mest populära. En sådan studie kan göras med informanter i flera åldrar och skulle till exempel kunna visa om svordomar hämtade ur religion fortfarande är de som flest använder eller om andra tabuområden har tagit över.

Referenslista

Andersson, L. (2004). *Fult språk: svordomar, dialekter och annat ont*. Stockholm: Carlsson.

Andersson, L. & Hirsch, R. (1985). *A project on swearing: a comparison between American English and Swedish*. Göteborg: Department of Linguistics, University of Göteborg [Institutionen för lingvistik, Göteborgs universitet].

Bertram, I. (2009). Hur ser en bra enkät ut? – En kritisk granskning av befintliga frågeformulär.

Lunds Universitet.

Boyd, S. & Ericsson, S (2015). *Sociolingvistiken i praktiken*. Lund: Studentlitteratur.

Chamun, M. (2014). Multietniskt ungdomsspråk – En studie av ungdomsspråk i en gymnasieskola. Göteborg Universitet.

Dahl, Ö. (2007). *Språkets enhet och mångfald*. Lund: Studentlitteratur.

Einarsson, J. (2009). *Språksociologi*. Lund: Studentlitteratur.

Elofsson, V. & Utterberg, J. (2009) Verkligen väldigt mycket förstärkningsord – en studie av ungdomars användning av förstärkningsord. Jönköping University.

Green, J. (2016). *Slang: a very short introduction*. Oxford: Oxford University Press.

Lindberg, I, & Källström, R. (2011). *Young urban Swedish: variation and change in multilingual settings*. Department of Swedish Language, University of Gothenburg.

Kotsinas, U. (1994). *Ungdomsspråk*. Uppsala: Hallgren & Fallgren.

Kotsinas, U. (1994). Snobbar och pyjamastyper – Ungdomskultur, ungdomsspråk och gruppidentiteter i Stockholm. I: Fornäs, J. *Ungdomskultur i Sverige*.

Kotsinas, U. (2003). *En bok om slang, typ*. Stockholm: Norstedts ordbok.

Lindberg, I. (2011) Språk och språkbruk bland ungdomar I Flerspråkiga storstadsmiljöer 2002-2006. Institutet för svenska språket, Göteborgs Universitet.

Ljung, M. (2011). *Swearing: A Cross-Cultural Linguistic Study*. Basingstoke: Palgrave Macmillan.

Trudgill, P. (2003). *A glossary of sociolinguistics*. New York: Oxford University Press.

Sundgren, E. (red.) (2013). *Sociolingvistik*. Stockholm: Liber.

Svenska Akademiens Ordböcker, 2009. Sökord: förstärkningsord.
<https://svenska.se/tre/?sok=förstärkningsord&pz=1> (Hämtad 2018-01-24).

Språkrådet, Institutet för språk- och folkminnen. (2018). *Hur förändras svenskan?*
<https://www.svenskaspraket.si.se/hur-forandras-svenskan/> (Hämtad 2018-01-24).

Språkrådet, Institutet för språk och folkminnen. (2017). *Vad menas med nyord?*

<http://www.sprakochfolkminnen.se/om-oss/for-dig-i-skolan/nyord-for-dig-i-skolan/vad-ar-nyord.html> (Hämtad 2018-01-26).

Bilaga 1

Manus

- Hej allihop! Så jänkla kul att vara här!
- Pontus heter jag, 24 år, pluggar Lingvistik på Lunds Universitet och skriver just nu min kandidatuppsats. Och det är därför jag är här.
- Någon som vet vad Lingvistik är?
Om ja:
Helt rätt, snyggt! Man kan alltså säga att det är språkvetenskap...
Om nej:
Nej det är faktiskt inte allt för många som har koll på det. Men man skulle kunna säga att det är språkvetenskap...
- Och i lingvistikens så finns många olika fält man kan studera, allt från grammatik och fonetik till sociologi och psykologi.
- Och det är just den sociala biten av språk som jag tycker är så roligast. Varför pratar vi som vi gör? Varför pratar ni på ett sätt med era kompisar men på ett annat sätt med era föräldrar? Vilka ord använder vi?
- Mitt arbete handlar om ungdomspråk och slang vilket jag tycker är jätteroligt! Det finns så sjukt många roliga ord bland ungdomar och det kommer nya hela tiden. Vi lånar in från andra språk och vi kommer på egna.
- Det jag vill göra är att försöka kartlägga vilka som finns bland ungdomar idag. Och det är det ni ska få hjälpa mig med eftersom ni är i eran prime vad gäller ungdomspråk.
- Undersökningen kommer att vara väldigt enkel och består av tre delar.
- Det är helt anonymt! Och det är ingen lärare som kommer få se era resultat så ni behöver inte oroa er för era betyg eller så.
- Det enda ni ska skriva är lite bakgrundsfakta om er själva för det påverkar ofta resultatet en del och jag måste ta hänsyn till det. Men det är ganska basic grejer.
- Men inga namn kommer nämnas utan ni kommer istället få en kod.
- *delar ut häfte med alla delar förutom samtyckesdelen*
- Här har ni alla delar. Ser ni alla den tresiffriga koden på första bladet?

- Ni kan redan nu skriva den på alla delar. Detta är för att ja smidigt ska kunna para ihop era blad senare.
- Ni kan börja med att fylla i lite bakgrundsfakta. Anledningen till varför jag vill veta era föräldrars modersmål är för att de såklart påverkar hur ni pratar väldigt mycket. Om era föräldrar är spanjorer och ni är tvåspråkiga så använder ni säkert massa spanska ord. Men de orden är antagligen inte så vanliga bland andra ungdomar. Då vill jag bara veta varför den personens svar sticker ut. Det är ingenting negativt utan bara snarare en väldigt intressant del i undersökningen!
- Första delen heter ”Dum i huvudet”...
- Det ni ska göra är att skriva ner så många varianter på ”dum i huvudet” som ni kan komma på. Så till exempel bakom flötet, pantad i kolan, kocko bello... bajs i hjärnan, det finns ju en del...
- Det finns inga begränsningar, jag vill få reda på allt!
- Det behöver inte vara svenska ord och det finns ingen gräns för hur fula orden får vara heller. Så bara kör på!
- Skriv gärna läsligt dock så jag inte behöver läsa allt 17 gånger.
- Det är helt lugnt att skriva på baksidan om man har många på lager.
- Några frågor?
- Nu körde jag typ lite gamla varianter så jag inte skulle hjälpa er. Men mitt arbete handlar ju framförallt om slang och nya ord så ni kan ju tänka på det.
- Men är det trendigt att säga pantad i kolan så skriv det för all del!
- Okej då kör vi! Varsågod!

- Okej där stannar vi. Nu kan ni bara riva av det pappret och lägga det framför er så ska jag samla ni dem.
- Dubbelkolla så er kod står på alla blad!
- På del 2, som ni har framför er nu, ska ni skriva alla varianter på fan, som ni kommer på.
- Då snackar vi alltså alla svordomar som är likt fan.
- Hjärnspikar, helskotta, kattsingen och ja... i princip alla könsord som finns. Det är bara att gå loss!

- Men kom ihåg att det måste vara ord som ni själva eller andra använder, som ni har hört någon använda någon gång.
- Okej?!
- Då kör vi!

- Yes, där håller vi! Då kan ni riva av den delen och lägga framför er.
- *haha ska bli så jävla kul att läsa detta sen!*
- På del 3 ska ni skriva alla varianter ni kan på ordet bra. Nu har ni fått ventilerat er ilska på de andra papperna här så ni kör vi en gladare.
- Så vi snackar alltså schysst, kalas, go, reko, kunglig
- Men som sagt, ju nyare och roligare ord desto bättre.
- Kör vi!

- Okej, sista delen.
- Nu ska ni bara få skriva på att det är chill att jag använder era svar i mitt arbete. Här skriver ni ju era namn, eller en underskrift, men det är ingen som kommer att få se dem utan det är bara någonting jag måste ha som "bevis" kan man säga. Ifall någon hater skulle fråga. Koden som står stod på de andra delarna står inte heller på denna så det går ändå inte att para ihop dem.
- Tack så hemsk mycket för att jag fick komma och för att ni ville delta! Har ni några frågor?

Bilaga 2

Samtyckesblankett

Syftet med den här studien är att undersöka slangord hos ungdomar i Lund 2017, dels att se vilka ord de känner till, dels se varifrån orden kommer. Det insamlade materialet utgör grunden för en kandidatuppsats i allmän språkvetenskap, vid Lunds Universitet.

Deltagande av studien är anonymt och frivilligt.

Ansvarig för studien är Pontus Svensson, mejl: pontussv@hotmail.com, telefon: 0733288840

Handledare: Victoria Johansson, docent i allmän språkvetenskap, Språk- och litteraturcentrum, Lunds universitet. Victoria.johansson@ling.lu.se

Med denna underskrift bekräftar jag att jag tagit del av informationen ovan. Jag ger mitt samtycke till att mina uppgifter om slangord får användas i studien som beskrivs ovan.

Ort och datum: _____

Underskrift: _____

Namnförtydligande: _____

Bilaga 3

Ord som noterades i Del 1 (*Dum i huvudet*) i undersökningen i alfabetisk ordning. Kategoriserade enligt Andersson och Hirschs förslag i "A Project on Swearing".

	Tabu	Mittemellan	Stigma
Aphjärna			
Asshole			
Autism			
Bajshuvud			
Bakom flötet			
Bashed in the head			
Beng			
Blond			
Blåst			
Borta			
Brain dead			
Bög			
CP			
Dickhead			
Dipshit			

Dum			
Dumbass			
Dumbom			
Dumskalle			
Dumstrut			
Dyslexi			
Efter			
Efterbliven			
Fel i huvudet			
Fitta			
Från vettet			
Fubbick			
Fucked			
Fuckface			
Fuckhead			
Fucktard			
Full of shit			
Galen			
Hora			
Hål i skallen			
Idiot			

Imbicill			
Inget mellan öronen			
Inte alla hästar hemma			
Inte alla höns hemma			
Inte alla indianer i kanoten			
Inte skarpast kniven i lådan			
Inte vassaste kniven i lådan			
Invalid			
IQ badboll			
IQ fiskmåås			
IQ-befriad			
Knas			
Knasboll			
Knast			
Knäckt			
Knäpp			

Knäppgök			
Knäppskalle			
Kocko			
Korkad			
Korkskalle			
Kukhuvud			
Kålhuvud			
Körd			
Lost			
Miffo			
Mongo			
Mongolid			
Moron			
Noob			
Någon diagnos			
Nöt			
Osmart			
Osmart			
Pack			
Pajas			
Pantad			

Pantskalle			
Pleb			
Pucko			
Pundare			
Punghuvud			
Retarded			
Retarderad			
Rötägg			
Sjuk			
Sjuk i huvudet			
Skruv lös			
Sned			
Sprucken kondom			
Sprängd			
Spån huvud			
Stupid			
Störd			
Sär			
Tappad			

Tappad(som barn)			
Tjockhuvud			
Träskalle			
Trög			
Vilse			
Väck			
Wack			
Ålahue (Ålhuvud)			
Ålarens			
Ägghuvud			
Ärthjärna			

Bilaga 4

Ord som noterades i Del 2 (*Fan*) i undersökningen, i alfabetisk ordning. Kategoriserade enligt Andersson och Hirschs förslag i "A Project on Swearing".

	Tabu	Mittemellan	Stigma
Abow			
Ajajaj			
Anus			
Apa			
As			
Ass			
Attans			
Bajs			
Bajskorv			
Balle			
Balls			
Banne mig			
Bitch			
Blyat			
Blä			
Bög			

Cholera			
Cp			
Crap			
Damn			
Damn it			
Darn it			
Dase			
Dick			
Djävulen			
Drittsekk			
Dude			
Fanskap			
Fanta			
Fassen			
Fiffi			
Fikus			
Fitta			
Fittkuk			
Fittunge			
For fuck sake			
Frick			

Fuck			
Fuck me			
Fuck off			
Fudge			
Fy			
Fy farao			
Fy sjutton			
Fyfan			
För böveln			
För fan			
Fördömt			
God damn it			
Gris			
Gump			
Hell			
Helskotta			
Helvete			
Herre jävlar			
Herregud			
Hora			
Horunge			

Ja pierdole			
Joder			
Jädrans			
Jäklar			
Järnspikar			
Jävlar			
Katten			
Kattsingen			
Kefft			
Kuk			
Kukhuvud			
Kurde			
Kurwa			
Merde			
Mutherfucker			
Mög			
Mögel			
Nedrans			
Neger			
Neger			
Negerslav			

Nej!			
Nit det			
Nitan			
Ollon			
Omg			
Penis			
Perkele			
Piss			
Pitt			
Pung			
Puta			
Putain			
Röv			
Rövballe			
Rövhål			
Rövskalle			
Sablar			
Satan			
Satfläsk			
Satfläsk			
Satiken			

Scheisse			
Shit			
Sjutton gubbar			
Skit			
Slyna			
Snopp			
Snorre			
Son of a bitch			
Sug mig			
Sämst			
Sär			
Sören			
Tusan			
Usch			
Wack			
Vaffanculo			
Vagina			
What the fuck			
What the fuck			
What the hell			

Bilaga 5

Ord som noterades i Del 3 (*Bra*) i undersökningen, i alfabetisk ordning. Kategoriserade enligt Andersson och Hirschs förslag i "A Project on Swearing".

Amazing			
Awesome			
Ball			
Ballt			
Bax			
Bon			
Braigt			
Bravo			
Bäst			
Chill			
Clean			
Coolt			
Deiligt			
Enastående			
Excellent			
Extraordinärt			
Fabulöst			

Fantastic			
Fantastiskt			
Fenomenalt			
Fetaste			
Fett			
Finemang			
Fint			
Fire			
Flawless			
Flott			
Fly			
Fräs/fräsigt			
Fuego			
Förtjusande			
Galet			
Gedigen			
Go			
Good			
Gott			
Gott mos			
Great			

Grym			
Gucci			
Gutt			
Gött			
Härligt			
Incredible			
Inte illa			
Inte pjåkigt			
Ja!			
Jawohl			
Kalas			
Kanon			
King			
Kungligt			
Legit			
Liran			
Lit			
Lovely			
Lyckat			
Lysande			
Läcker			

Magiskt			
Magnifikt			
Marvelous			
Maxad			
Muy bien			
Mäktigt			
Najs/nice			
Nice			
Not bad			
Otroligt			
Outstanding			
Perfekt			
Prima			
Pul			
Redig			
Reko			
Schysst			
Sehr gut			
Sjukt			
Skön			
Snyggt			

Soft			
Softish			
Splendid			
Stabil			
Strålande			
Super			
Sweet			
Tamam			
Terrific			
Tiptopp			
Toppen			
Trevlig			
Tumme upp			
Underbart			
Utmärkt			
Wonderful			
Wunderbar			